

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS
VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS IR ALYTAUS APSKRITYSE**

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 928, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389
Adresas korespondencijai: Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 722, +370 658 42 940, el. p. vilnius@vaistaiga.lt

Švenčionių rajono savivaldybės tarybai

2026-09-08 Nr. TR1-5(5.1 E)

Kopija
Švenčionių rajono savivaldybės merui
Rimantui Klipčiui

TEIKIMAS

DĖL ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2026 M. BIRŽELIO 25 D. SPRENDIMO NR. T-150 „DĖL ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2025 M. VASARIO 27 D. SPRENDIMO NR. T-33 „DĖL ŠVENČIONIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS ETIKOS KOMISIJOS SUDARYMO“ PAKAITIMO“

Švenčionių rajono savivaldybės taryba (toliau – Taryba) 2026 m. birželio 25 d. priėmė sprendimą Nr. T-150 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2025 m. vasario 27 sprendimo Nr. T-33 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos sudarymo“ pakeitimo“ (toliau – Sprendimas).

Sprendimo 1.2. papunkčiu Taryba nusprendė pakeisti Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2025 m. vasario 27 sprendimo Nr. T-33 2.1 papunktį, vietoje paskirto „Viktoro Meškausko, rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos pirmininku“ įrašant (paskiriant) „Edvardą Jedinskį, rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos pirmininku“.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSĮ) 23 straipsnyje nustatyta, kad: <...> Etikos komisijos pirmininką iš šios komisijos narių – savivaldybės tarybos narių – deleguoja savivaldybės tarybos opozicija raštu, pasirašytu daugiau kaip pusės visų savivaldybės tarybos opozicijos narių ir viešai įteiktu savivaldybės tarybos posėdžio pirmininkui.<...> Jeigu savivaldybės tarybos opozicija per 2 mėnesius nuo pirmojo išrinktos naujos savivaldybės tarybos posėdžio sušaukimo dienos nedeleguoja Etikos komisijos pirmininko arba deleguoja savivaldybės tarybos narį, neatitinkantį šio įstatymo 11 straipsnyje nustatytų reikalavimų, arba jeigu nėra paskelbta savivaldybės tarybos opozicija, Etikos komisijos pirmininką savivaldybės taryba komisijos narių siūlymu skiria iš šios komisijos narių – savivaldybės tarybos narių mažumos.<...>

Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2026 m. birželio 25 d. posėdyje, pristatant 4 darbotvarkės klausimą „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2025 m. vasario 27 d. sprendimo Nr. T-33 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos sudarymo“ pakeitimo“, pranešėjas nurodė, kad sprendimo projekto tikslas – pakeisti Švenčionių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos sudėtį, pakeičiant komisijos narį bei paskiriant naują komisijos pirmininką. Susipažinus su 2026 liepos 2 d. protokolu Nr. T1-5¹ nustatyta, kad svarstant minėtą klausimą buvo deleguoti du Tarybos nariai į Švenčionių rajono savivaldybės Etikos komisijos pirmininko pareigas. Dėl kiekvieno jų Taryba balsavo atskirai ir daugumą Tarybos narių balsų surinkęs Tarybos narys, Tarybos sprendimu buvo paskirtas Švenčionių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos pirmininku.

Kaip jau minėta, VSĮ 23 straipsnyje įtvirtintas baigtinis atvejų sąrašas, kada Savivaldybės taryba turi teisę skirti Savivaldybės tarybos Etikos komisijos pirmininką:

1. Jei Savivaldybės tarybos opozicija praleido 2 mėnesių terminą nuo pirmojo posėdžio sušaukimo ir nedelegavo Etikos komisijos pirmininko;
2. Jei Savivaldybės tarybos opozicijos deleguotas asmuo neatitinka nepriekaištingos reputacijos ar kitų VSĮ 11 straipsnio reikalavimų;
3. Jei Savivaldybės taryboje nėra paskelbtos Savivaldybės tarybos opozicijos.

Visais kitais atvejais Savivaldybės tarybos Etikos komisijos pirmininko delegavimas yra išimtinė Savivaldybės tarybos opozicijos kompetencija.

Švenčionių rajono savivaldybės taryboje yra pasiskelbusi Savivaldybės tarybos opozicija. Duomenų, kad tarybos opozicijos deleguotas asmuo neatitinka VSĮ nustatytų reikalavimų, taip pat nėra. Todėl darytina išvada, kad savivaldybės taryba neturėjo teisinio pagrindo paskirti Etikos komisijos pirmininką.

Savivaldybių ir jų institucijų, tame tarpe ir Savivaldybės tarybos, veikla priskiriama viešosios teisės reguliavimo sričiai, o viešosios teisės normos yra imperatyvios ir įsakomojo pobūdžio visiems teisinių santykių dalyviams, todėl galimas tik toks veikimas, kuris nurodytas teisės aktuose. Todėl Taryba, balsuodama dėl deleguotų Tarybos narių ir Sprendimo 1.2 papunkčiu skirdama Švenčionių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos pirmininką, viršijo jai suteiktus įgaliojimus ir veikė priešingai nustatytam teisiniam reguliavimui.

VSĮ 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintas teisėtumo principas, numatantis, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, t. y., veikla ir

¹ <https://svencionys.lt/wp-content/uploads/2026/07/20260625-T1-5.pdf>

visais jų veiklos klausimais priimti sprendimai turi atitikti įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) savo praktikoje ne kartą yra pabrėžęs būtinybę viešojo administravimo subjektams laikytis įstatymų viršenybės principo, nurodydamas, kad viešojo administravimo subjektų kompetencija turi būti nustatyta įstatymu, veikla vykdoma tik jiems priskirtos kompetencijos ribose, o bet kokie viešojo administravimo subjektų veiksmai ar sprendimai, priimti viršijant nustatytą kompetenciją, pripažįstami neteisėtais (pvz., LVAT 2006 m. liepos 25 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I1-2/2006, 2008 m. lapkričio 28 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I444-4/2008, 2011 m. gegužės 11 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. I444-14/2011).

LVAT praktikoje ne kartą pasisakyta, kad viešojo administravimo subjekto priimto administracinio akto teisėtumo klausimas turi būti sprendžiamas taikant įgalinimų ribų kriterijų. Viešojoje teisėje veikiančys įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia tai, kad visi viešojo administravimo subjektai turi tik tokius įgalinimus, kurie jiems yra suteikti konkrečiomis teisės aktų nuostatomis, plečiamas valdymo institucijų kompetencijos aiškinimas yra negalimas; administracinis aktas, priimtas viešojo administravimo subjektui viršijus savo įstatyminės kompetencijos ribas (*ultra vires*) yra besąlygiškai neteisėtas ir naikintinas. (LVAT 2005 m. spalio 28 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. 1-1-04/2005, 2007 m. rugsėjo 28 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A14-800/07, 2007 m. lapkričio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A14-1052/2007, 2009 m. kovo 25 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A556-383/2009, 2009 m. balandžio 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A502-72/2009).

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

siūlau Švenčionių rajono savivaldybės tarybai svarstyti Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2026 m. birželio 25 d. sprendimo Nr. T-150 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos 2025 m. vasario 27 sprendimo Nr. T-33 „Dėl Švenčionių rajono savivaldybės tarybos Etikos komisijos sudarymo“ 1.2. papunkčio panaikinimo klausimą.

Vyriausybės atstovo teikimą Švenčionių rajono savivaldybės taryba turi apsvarstyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Atkreipiu mero dėmesį į tai, kad vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su informacija apie teikimą supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Vyriausybės atstovė Vilniaus ir Alytaus apskrityse

Gedmantė Eimontienė